

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

April 2022 | CS

EHSV info – Zvláštní vydání – EHSV ZA UKRAJINU

Pohled z místní perspektivy – S3 část 17 – Občanská společnost se sjednocuje proti ruské agresi

Od 24. února 2022 čelí Ukrajina invazi Ruska. Kromě vojenské a finanční pomoci přicházející z celého světa také občanská společnost evropských zemí a Ukrajiny společně pomáhá postiženým komunitám. V této epizodě podcastu Pohled z místní perspektivy jsme oslovili zástupce některých organizací, aby nám vyprávěli svůj příběh.

Členka Evropského hospodářského a sociálního výboru Elena Calistru vysvětluje, jak a proč řada rumunských občanů pomáhá prchajícím Ukrajincům při shánění přístřeší a potravin. Popisuje též úlohu EHSV, který díky své rozsáhlé síti kontaktů dokázal rychle vytvořit mechanismy na pomoc těm nejslabším.

Zakladatelka nevládní organizace Promote Ukraine se sídlem v Bruselu a Kyjevě Marta Barandiy pak přibližuje ukrajinský pohled na celou situaci. Vypráví, jak se s vypuknutím války změnila její práce, jak zásadní je role občanské společnosti a jak se Ukrajinci agresorovi nikdy nevzdají.

V závěru hovoří zástupce šéfredaktora listu Gazeta Wyborcza Bartosz Wieliški o dopadech války na Polsko a o tom, jak Poláci postupně mění svůj přístup k uprchlictví. Jedním z příkladů, které uvádí, je přijetí a podpora ukrajinských dětí a mládeže ze strany vzdělávacího systému.
(tk)

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

ÚVODNÍK

Úvodník

Solidarita s Ukrajinou

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

tváří v tvář dramatickým událostem, které vyvolala bezdůvodná a ničím nevyprovokovaná vojenská agrese vůči Ukrajině, stojíme solidárně za ukrajinským lidem.

Našeho březnového plenárního zasedání se zúčastnili zástupci ukrajinské a ruské občanské společnosti, kteří diskusi dodali silný emoční náboj, když vylíčili své bezprostřední zkušenosti s válkou. Na přítomné členy a hosty silně zapůsobila slova předsedy ukrajinské Národní tripartitní sociální a hospodářské rady **Anatolije Kinacha**, jenž prohlásil, že „*válka na Ukrajině není pouze vojenskou agresí vůči této zemi, ale také zločinem proti civilizaci*“.

Členové na zasedání schválili [usnesení Válka na Ukrajině a její hospodářský, sociální a environmentální dopad](#), vyjádřili svou solidaritu s Ukrajinou a zdůraznili, jak významně se na poskytování pomoci ukrajinským občanům a uprchlíkům podílí občanská společnost.

Evropa čelí největší uprchlické krizi od konce druhé světové války – během jediného měsíce totiž bylo z Ukrajiny nuceno odejít již zhruba 3,5 milionu lidí, z čehož 1,8 milionu tvoří děti. Evropa však stojí jednotně na straně ukrajinského lidu a svou solidaritu dává najevo konkrétními činy.

Ihned po vypuknutí války se zvedla bezprecedentní vlna obětavé pomoci ukrajinským uprchlíkům, která je zcela mimořádným příkladem lidské solidarity, svornosti a nezištnosti.

Občanská společnost podporuje ukrajinské občany. Ukrajinský národ brání mír a bezpečnost v zájmu všech. Tato lidská tragédie nezná hranic a týká se nás všech.

Evropský hospodářský a sociální výbor, který zastupuje organizovanou občanskou společnost, přešel od slov k činům. Naši členové a jejich organizace vyvinuli obrovskou aktivitu a s plným nasazením a všemi dostupnými prostředky pomáhají ukrajinským uprchlíkům.

Vytvořili jsme speciální internetové stránky věnované Ukrajině – <https://www.eesc.europa.eu/en/initiatives/eesc-ukraine> –, na nichž budeme prezentovat činnost a iniciativy členů a organizací občanské společnosti.

Cillian Lohan, místopředseda EHSV

NA CEST? Z UKRAJINY

Díky neúnavné a hrdinné práci novinářů, fotografů a kameramanů, kteří se vydávají na místa, do kterých my nemůžeme, se nám tragické události na Ukrajině odehrávají přímo před očima.

Patří k nim i polský fotograf **Sławek Kamiński**, který nám zaslal své fotografie z bělorusko-polských hranic, z polského města Rzeszów a z polsko-ukrajinského hraničního přechodu Medyka-Šehyni.

Dnes zveřejňujeme druhou z nich, pocházející z polsko-ukrajinských hranic, a děkujeme mu za zachycení těchto okamžiků. (ehp)

Foto: Sławek Kamiński/GW

TO THE POINT K VĚCI

V naší rubrice „K věci“ nabízíme členům EHSV možnost, aby poukázali na ty části stanoviska nebo ty aspekty iniciativy, které jsou podle nich obzvláště důležité. Tentokrát jsme požádali spolupředsedu Platformy občanské společnosti EU-Ukrajina **Veselina Mitova**, aby objasnil úlohu platformy, a zejména její úlohu v souvislosti s probíhající válkou na Ukrajině.

Platforma občanské společnosti EU-Ukrajina byla založena v roce 2015 na základě článku 469 dohody o přidružení mezi EU a Ukrajinou ze dne 21. března 2014 s cílem umožnit organizacím občanské společnosti na obou stranách sledovat proces provádění dohody. (at)

„NAŠÍM HLAVNÍM ÚKOLEM JE NYNÍ PODPOŘIT INTEGRACI UKRAJINSKÝCH VÁLČNÝCH UPRCHLÍKŮ DO EVROPSKÉ SPOLEČNOSTI“

Jakožto spolupředseda Platformy občanské společnosti EU-Ukrajina jsem přesvědčen, že je nezbytné obnovit a udržovat vztahy mezi členy této platformy, kteří zastupují zaměstnavatele, zaměstnance a nevládní organizace. V této těžké době, kdy pokračuje válka na Ukrajině, musíme zůstat v kontaktu s ukrajinskými členy naší platformy.

Podaří-li se nám být i nadále ve spojení a zajistit, aby tato síť fungovala, můžeme pokročit i s plněním našich priorit. V současné době bychom měli v první řadě zjistit, jakou konkrétní pomoc potřebují ukrajinští občané, a zvážit také, jak můžeme my, členové Platformy občanské společnosti EU, dát najevo naši solidaritu s našimi ukrajinskými kolegy a pomoci jim v této extrémně obtížné situaci.

Naším nejdůležitějším úkolem však podle mě je pomoci s integrací ukrajinských válečných uprchlíků, neboť do sousedních a dalších evropských zemí se již uchýlilo více než pět milionů ukrajinských občanů. Sociální a hospodářská integrace ukrajinských uprchlíků by měla být také hlavním bodem programu příštího setkání naší platformy. Musíme nalézt způsoby, jak v jednotlivých zemích začlenit dospělé a děti z Ukrajiny do sociální a ekonomické struktury, a pomoci jim tak překonat trauma, které v nich zanechala válka. Samozřejmě, že až tato válka skončí, se naopak vynasnažíme pomoci těmto lidem začlenit se zpátky do života na Ukrajině.

Stojíme na straně ukrajinských občanů a jako Platforma občanské společnosti jim vyjadřujeme bezvýhradnou solidaritu.

Veselin Mitov, člen EHSV a spolupředseda Platformy občanské společnosti EU-Ukrajina

---

„OTÁZKA PRO...“

Otázka pro...

V rámci naší rubriky „Otázka pro...“ tentokrát na otázku EHSV info ohledně možných dopadů války na Ukrajině odpovídá bývalý člen EHSV David Stulík.

David Stulík v současné době zastává pozici seniorního analytika a vedoucího programu Východní Evropa v českém analytickém středisku Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty. Spolupředsedá rovněž Česko-ukrajinskému fóru pro občanskou společnost. V minulosti strávil 12 let na

Ukrajně, kde pracoval jako diplomat ve službách EU a tiskový atašé na Delegaci EU v Kyjevě. Poté, co Česká republika vstoupila do EU, byl českou vládou jmenován členem Evropského hospodářského a sociálního výboru, kde zastupoval český nevládní sektor a kde rovněž působil jako zpravodaj pro Bělorusko. Mezi jeho oblasti zájmu a odbornosti patří unijní politiky rozšíření a sousedství, rozvoj občanské společnosti, komunikační politika EU, lobbování v EU, občanský dialog a socioekonomické důsledky postkomunistické transformace. (ab)

David Stulík: „Jsme svědky nevídané vlny solidarity a podpory v?i Ukrajin?“

EHSV info: Občanská společnost se tváří v tvář ruské válce proti Ukrajině nebývalým způsobem mobilizuje a snaží se co nejvíce pomoci ukrajinskému lidu. Které jsou nejvýraznější projevy této obrovské vlny mezilidské podpory Ukrajiny - humanitární pomoc,

doprava, vzdělávání, ubytování, školy či studium cizích jazyků? Jaké ponaučení si z této lidské tragédie můžeme my jako občané odnést?

David Stulík: Vlna solidarity a podpory vůči Ukrajině je v EU nevídaná a jako taková dává naději, že evropské hodnoty nakonec zvítězí nad ruským barbarstvím a krutým používáním brutální moci.

Vidět evropské občany, jak Ukrajině dodávají všechnu tu humanitární pomoc, je velice dojemné a psychicky povzbuzující. Musíme si však uvědomit několik věcí, na něž nesmí občanská společnost v EU zapomenout.

Za prvé jde o to, že poskytujeme ukrajinským uprchlíkům vše, co potřebují (ubytování, vzdělávání dětí, pracovní místa), proto, že se snažíme řešit následky špatného jednání a válečných zločinů, jichž se dopouští Putinovo Rusko. Musíme se však zabývat důvodem, který k těmto hrůzným činům vedl. Je jím Putinův režim, který má u Rusů stále širokou podporu.

Pokud se nám ho podaří zastavit, do Evropy přestanou proudit ukrajinští uprchlíci. Ukrajinci si však více než cokoli jiného přejí zůstat ve své domovské zemi a žít tam v míru.

To mě přivádí k další úvaze, o co by měla evropská občanská společnost usilovat. Musíme zabránit nesmyslnému počínání ruského vedení.

Je třeba si uvědomit, že nezaútočilo pouze na Ukrajinu, ale i na nás. Ruská propaganda nás – EU i NATO – představuje jako nepřítele, který používá Ukrajinu jako loutku namířenou proti Rusku.

Z toho plyne logická otázka: jak zastavit Putinovo Rusko? Pouze hospodářskými sankcemi změny režimu v Rusku nedocílíme.

Obávám se, že jediným řešením, jak Putina zastavit, je porazit jej vojensky na Ukrajině. V současné době by to měla být hlavní priorita, zastavit zabíjení nevinných civilistů na Ukrajině a zabránit tomu, aby se válka rozšířila do dalších částí Evropy. Není pochyb o tom, že agresivní chování a plány Ruska se týkají i nás, přinejmenším některých členských států EU, zejména ve východní a střední Evropě. Ano, i my jsme v hledáčku ruských generálů jako další „legitimní“ cíl.

Pokud válku na Ukrajině nyní nezastavíme, další na řadě jsme my a válka propukne i u nás. Musíme si uvědomit, že vlastně již ve válce jsme. Alespoň tak prezentují úlohu EU a NATO ruské sdělovací prostředky (ovládané cenzurou).

Proto bychom my jako evropští občané měli dělat vše, co je v našich silách, abychom přispěli k vojenskému vítězství Ukrajiny. Kromě zpřísnění hospodářských a dalších sankcí vůči Rusku musíme být připraveni dodat ukrajinské armádě veškeré nezbytné vojenské prostředky, o které žádá.

Já sám jsem pacifista, ale nyní nastal rozhodující okamžik, kdy se liberální demokracie musí bránit proti těm, kteří ji hodlají zničit. Tito nepřátelé rozumí pouze řeči síly a vojenské moci. Neměli bychom se bát ani stydět je použít, neboť v sázce je naše přežití jako demokratické společnosti.

NAŠÍM HOSTEM JE TENTOKRÁT ...

Vzácný host

Každý měsíc Vám v rubrice „Vzácný host“ představujeme význačnou osobnost, jejíž činnost a angažovanost jsou pro nás zdrojem inspirace. Z odvahy těchto lidí, jejich morální síly a odhodlání jednat si můžeme vzít příklad. To, s jakým nasazením vykonávají svou profesi, si pak zaslouží naši úctu.

Tentokrát je naším hostem ukrajinská novinářka Tetjana Oharkova, která vede oddělení mezinárodních vztahů zpravodajské organizace Ukraine Crisis Media Center a podílí se na moderování podcastu Explainig Ukraine. Přednáší také na Kyjevsko-mohyljanské akademii, tj. na ukrajinské národní univerzitě, a má doktorát z literatury na univerzitě Paris-XII Val-de-Marne.

Tetjana je častým hostem televizních a rozhlasových pořadů po celém světě, v nichž líčí dramatické události na Ukrajině a zasvěceně komentuje tuto lidskou tragédii.

V tomto zvláštním vydání EHSV info se s našimi čtenáři podělí o své osobní svědectví, které je o to silnější, že jej napsala na obležené, válkou sužované, ale nepokořené Ukrajině, kterou navzdory tomu všemu odmítá opustit. (eh)

Tetjana Oharkova: Poslední válka Vladimíra Putina

24. února 2022 nás v pět hodin ráno probudil podivný hřmot z dáli, který značně připomínal výbuchy. Děti ještě klidně spaly, ale naše telefony už začaly zuřivě vyzvánět. Vypukla válka. Ukázalo se, že onen hřmot, který jsme slyšeli, byly raketové útoky na Kyjev, Charkov, Ivano-Frankivsk a další ukrajinská města.

Jeden z prvních těchto útoků zničil dům na vojenské základně ve městě Brovary, kde bydlel učitel tance naší starší dcery. O pár hodin později jsem sedla do auta a vydala se hledat kamarádku, která mi nebrala telefon. Cestou jsem mýjela ukrajinské tanky, jejichž pásy zanechávaly stopy v asfaltu.

Od toho bolestného probuzení 24. února 2022, kdy se zhroutil celý náš dosavadní svět, se nám již nepodařilo doopravdy usnout. V naprostém šoku sledujeme, co se to kolem nás vůbec děje. Během prvního týdne války jsme poprvé viděli naše přátele umírat v boji. Viděli jsme také, že ukrajinské vojsko dokáže vzdorovat „druhé nejsilnější armádě na světě“. A viděli jsme, jak nám Evropané začali posílat zbraně a jednat o zavedení sankcí.

Zcela v šoku jsme především z toho, co dělá Rusko. Je neuvěřitelné, jaké podlosti jsou Rusové schopni – vojáci, kteří se chlubí manželkám, že ve zpusťovaných vesnicích ukradli kávovary, koberce nebo dokonce pračky. Nemůžeme uvěřit jejich krutosti – neozbrojené civilisty zabíjejí ranou do týlu, ukrajinské ženy znásilňují před zraky jejich vlastních dětí a poté pálí jejich těla. Bombardují naše nemocnice a den co den nás bez ustání ostřelují raketami. Nemůžeme uvěřit, jak jsou hloupí – ruští vojáci kopali více než měsíc zákopy v okolí Černobylu a pak museli být převezeni do Běloruska s příznaky ozáření, na které již někteří z nich zemřeli.

Nevěřícíma očima pozorujeme současné Rusko. Putin nevede tuto válku sám. Podle jednoho z nejnovějších průzkumů organizace Levada Center ho podporuje 85 % Rusů.

Je načase, abychom před touto skutečností přestali zavírat oči. Hrdinný odpor ukrajinských vojáků a vojenská pomoc a rázné sankce našich západních partnerů přinášejí kýžený efekt.

Válka však stále pokračuje. Nejdůležitější je vytrvat, nevzdát se, nepodlehnout pokušení uzavřít lehkovážně nebo příliš uspěchaně příměří, bez ohledu na to, jak moc si všichni přejeme mír. Máme teď jedinečnou příležitost postarat se o to, aby se tato hanebná agrese Ruska stala jeho poslední válkou. Příměří, přenechání části území a ústupky by tomu nijak nepomohly. Jedině by Rusku umožnily připsat si částečné vítězství a rozdmýchaly by v ruské společnosti útočné a pomstychtivé nálady.

V roce 1992 Podněstří, v roce 2008 Gruzie a v roce 2014 Krym a Donbas – Rusko s každým desetiletím stupňuje problémy a hrozby v tomto regionu. Pokaždé, když dal Západ najevo slabost, toho Kreml využil jako důvodu k další agresi. Musíme si jasně uvědomit jednu věc: Chceme-li mír, musíme pokračovat v boji. V boji proti Rusku.

Budeme potřebovat odvahu, notnou dávku odvahy. A to nejen na straně ukrajinských vojáků, ale také našich západních partnerů, aby zpřísnilo sankce s cílem srazit ruskou ekonomiku na kolena a aby Ukrajině dodali útočné zbraně nezbytné k vytlačení ruských vojsk mimo její území.

Bude také muset být tvrdí. Tak tvrdí, aby po nevyhnutelné porážce Ruska nesl do budoucna každý ruský občan svou část historické odpovědnosti za toto nelidské barbarství, a sice v podobě reparací, které budou Rusové platit po dvě až tři generace. V podobě podrobného vyličení jejich válečných zločinů v učebnicích dějepisu. A v podobě zřízení muzea věnovaného bitvě o Mariupol nebo událostem v Buči v samém centru Moskvy.

Teprve po skončení této sebevražedné války se bude moci zrodit nové Rusko, které již nebude trpět komplexem ukřivděného impéria a nebude se pokoušet oživit svou někdejší slávu na úkor svých sousedů.

24. února 2022 jsme po probuzení v pět hodin ráno z úst Vladimíra Putina slyšeli, že cílem jeho „vojenské operace“ je „denacifikovat“ a „demilitarizovat“ Ukrajinu. Řekněme si to však na rovinu: Ukrajina žádnou „denacifikaci“ ani „demilitarizaci“ nepotřebuje. Těmi by naopak mělo projít Rusko.

NOVINKY Z EHSV

Diskuse v EHSV o usnesení o hospodářském, sociálním a environmentálním dopadu války na Ukrajině?

V souvislosti se summitem Evropské rady, jehož hlavním tématem byl probíhající ozbrojený konflikt, přijal Evropský hospodářský a sociální výbor usnesení s názvem

Ukrajina a její hospodářský, sociální a environmentální dopad.

Usnesení bylo přijato na plenárním zasedání po diskusi s komisařkou pro vnitřní věci **Ylvou Johansson** a několika čelnými představiteli ukrajinské a ruské občanské společnosti.

Členové EHSV v něm vyjádřili solidaritu s Ukrajinou a zdůraznili úlohu občanské společnosti v rámci pomoci ukrajinskému lidu a uprchlíkům.

„Tato invaze ohrozila naši bezpečnost a naše hodnoty. EU stojí oprávněně a rozhodně za Ukrajinou a její reakce je jednotná a solidární,“ zdůraznila při zahájení diskuse předsedkyně EHSV **Christa Schweng**.

Komisařka pro vnitřní věci **Ylva Johansson** poukázala na to, že EHSV může sehrát nesmírně důležitou úlohu a využívat své znalosti z praxe. Uvedla, že do Evropy již přišlo 3,5 milionu ukrajinských uprchlíků, z nichž 1,8 milionu jsou děti. Dodala rovněž, že solidarita občanské společnosti vůči lidem prchajícím před válkou na Ukrajině je bezprecedentní a obdivuhodná a „všechny nás naplňuje hrdostí na to, že jsme Evropané“.

Předsedové všech tří skupin v EHSV, kteří zmíněné usnesení vypracovali, zdůraznili zásadní výzvy, jimž Evropa v důsledku války čelí.

Stefano Mallia, předseda skupiny Zaměstnavatelé v EHSV, uvedl: „V našem usnesení podporujeme dosavadní humanitární opatření, zároveň ale naléhavě vyzýváme členské státy, aby pro Ukrajinu učinily více.“

Předseda skupiny Zaměstnanci **Oliver Röpke** prohlásil: „Osobně bych chtěl především zdůraznit, že mezinárodní společenství a Evropa musí v této situaci zůstat jednotné.“

Předseda skupiny Různorodá Evropa **Séamus Boland** se přidal se slovy: „Ruská invaze na Ukrajinu představuje nejnásilnější nevyprovokovanou agresi na evropském kontinentu od roku 1939 a my se proti ní musíme jednoznačně vymezit.“

Silný emoční náboj dodali diskusi zástupci ukrajinské a ruské občanské společnosti, kteří mají s válkou bezprostřední zkušenosti.

Zakladatel hnutí Otevřené Rusko **Michail Chodorkovskij** upozornil na katastrofální dopady dezinformací a řekl: „Je naším svrchovaným právem bojovat proti dezinformacím, a to i za hranicemi Ruska.“

Předseda ukrajinské Národní tripartitní sociální a hospodářské rady **Anatolij Kinach** označil kroky Ruska za „zločin proti civilizaci, nikoliv za pouhou vojenskou agresi“.

Předseda ukrajinské platformy občanské společnosti **Aleksandr Šubyn** požádal, aby Evropa Ukrajinu dále podporovala, včetně její ambice rozšířit řady členů této evropské rodiny.

Předseda Ukrajinské obchodní a průmyslové komory **Hennadyj Čyžykov** požádal evropské zaměstnavatele a podnikatelské organizace o podporu ukrajinských podniků.

A konečně **Evhenyja Pavlova** zastupující Ukrajinské národní shromáždění osob se zdravotním postižením vyzvala, aby se nezapomínalo na Ukrajince se zdravotním postižením, kteří vyžadují zvláštní pozornost. (at)

[Usnesení EHSV v plném znění](#) naleznete na internetových stránkách EHSV.

EHSV vyjadřuje svou solidaritu a jednotu s Ukrajinou

Christa Schweng, předsedkyně EHSV

Jsme svědky nevyprovokovaného útoku na svobodu, demokracii, hodnoty a samotné základy Evropské unie, která spočívá na síle práva, a nikoli na

právu síly. Hlavní důvod, jenž vedl k vybudování Evropské unie – tj. mír – nebyl ještě nikdy tak důležitý jako dnes. Jakožto Evropané musíme dát najevo svou solidaritu a postavit se na stranu ukrajinského lidu.

Cillian Lohan, místopředseda pro komunikaci

Rádi bychom vyjádřili naši solidaritu s lidmi na Ukrajině. S velkým obdivem sleduji, jak silné partnerství již navázala občanská společnost v EU a na Ukrajině. Od okamžiku, kdy vypukla tato válka, se na pomoc ukrajinských uprchlíků zvedla nebývalá vlna lidské štědrosti, která představuje jedinečný příklad solidarity, jednoty a altruismu. Ukrajinský národ bojuje za mír a bezpečnost nás všech. Tato lidská tragédie nezná hranic a týká se nás všech.

Giulia Barbucci, místopředsedkyně pro rozpočet

Válka je vždy neospravedlnitelná a je nutné ji odsoudit, bez ohledu na to, kde a kdy se odehrává. Přináší jen zkázu, smrt a hrůzu. Na Ukrajině, tj. na samotných hranicích Evropské unie, se během evropských dějin vrátil zpátky a s ním se vrátily i události, o kterých jsme si mysleli, že jsou již dávno pryč. Evropské orgány a instituce spojily na pozadí této hrůzně tragédie své síly, odsoudily tuto nepřijatelnou agresi a válečným uprchlíkům, jež tvoří převážně ženy, děti a starší lidé, nabídly pomocnou ruku. EHSV se společně s organizacemi občanské společnosti snaží ze všech sil dát najevo svou solidaritu a poskytnout pomoc všem, kteří zažívají hrůzy této války. Evropská unie musí sehrát rozhodující roli při hledání diplomatických řešení, která umožní tento konflikt ukončit. Musí také okamžitě pohnat k odpovědnosti ty, kteří nesou vinu za spáchané zločiny, a konkrétním způsobem se zasadit o poválečnou obnovu této země.

Stefano Mallia, předseda skupiny Zaměstnavatelé

Od chvíle, kdy ruská vojska vtrhla na Ukrajinu, prosadila EU opatření, která by si ještě před pár měsíci nikdo nedokázal ani představit. Tváří v tvář válce na Ukrajině prokazují EU i její občané svou lidskost a bez ohledu na své vlastní obchodní a jiné zájmy usilují o zajištění svobody a míru. Toto probuzení Evropy je patrné ve všech oblastech politiky. Chce-li Evropa žít i nadále v míru, musí si vytvořit silnou zahraniční politiku a vybudovat společnou obranu. Poté, co na našem kontinentu opět vypukla válka, už nejde o tabu. Volání po zachování míru a solidarity je stále hlasitější a dává Evropě do rukou pádný argument, aby pro tuto myšlenku získala lidi nejen v Evropě, ale i jinde ve světě. EU si potřebovala znovu uvědomit, jak moc touží po míru, aby mohla pokračovat v naplňování své vize. Místo toho, aby Evropu rozdělil, nás Putin v plnění tohoto poslání sjednotil.

Oliver Röpkke, předseda skupiny Zaměstnanci

Ruská agrese představuje pro Evropskou unii přímou hrozbu. Musíme být jednotní, dát najevo naši naprostou solidaritu s obyvateli Ukrajiny a postavit se za ně – ať už se jedná o lidi, kteří v těchto dnech prchají ze svých domovů, nebo ty, kteří zůstali v zemi, aby bránili svou vlast. Odborové organizace, které mají v živé paměti, že válečnou mašinérii pohání krev dělníků, apelují na Rusko, aby stáhlo své jednotky, a podporují občanskou společnost jak na Ukrajině, tak v Rusku.

Séamus Boland, předseda skupiny Různorodá Evropa

Balancujeme nad propastí a musíme organizacím občanské společnosti na Ukrajině podat pomocnou ruku. V sázce jsou naše evropské hodnoty a zásady. Musíme proto tuto agresi ostře odsoudit a bránit hodnoty, které Evropa prosazuje už od druhé světové války. Historie nás učí, že mír je „křehká květina“. Potřebuje veškerou naši pozornost a odhodlání. Pokud ji pošlapeme, jsme jakožto lidstvo schopni zničit celý náš svět i veškeré formy života. Je přímo životně důležité, aby nejen EU, ale i širší evropská rodina zůstaly jednotné a solidárně podporovaly naše sousedy.

Dimitris Dimitriadis, předseda sekce Vnější vztahy (REX)

EHSV bude ukrajinskou občanskou společností i nadále podporovat, přičemž bude využívat dvoustranných kontaktů a již existujících forem spolupráce, k nimž patří například Platforma občanské společnosti EU-Ukrajina.

EHSV otevřel své dveře ukrajinské občanské společnosti

EHSV, který by rád promítl svou solidaritu s Ukrajinou do konkrétních činů, se připojil k iniciativě Evropského parlamentu, jenž vytvořil „středisko pro ukrajinskou občanskou společnost“, a pro potřeby nevládní organizace Promote Ukraine uvolnil část svých prostor v ulici de Trèves 74, kde jí také poskytl logistické vybavení.

Slavnostní předání proběhlo dne 20. dubna 2022 v budově EHSV Jacques Delors. Předsedkyně EHSV **Christa Schweng** přivítala zástupce ukrajinské občanské společnosti a předala jim symbolický průkaz k „volnému vstupu“ do prostor EHSV vyhotovený v barvách ukrajinské vlajky.

Jak přitom uvedla, „EHSV jako instituce zastupující organizovanou občanskou společnost v EU otevírá své dveře organizované občanské společnosti z Ukrajiny, která patří do naší evropské rodiny. Podporujeme Ukrajinu a její lid a naši solidaritu dokládáme konkrétními činy. Společně bráníme naše sdílené hodnoty: svobodu, demokracii a právní stát.“

Na její slova navázala koordinátorka občanské společnosti **Natalia Melnyk**, podle níž „nám 24. únor změnil život, ale k lepšímu to rozhodně nebylo. Nejsme tu však pro to, abyste nás litovali. Máme příliš mnoho práce a já doufám, že na tomto pracovišti budeme moci na podporu Ukrajinců učinit daleko více. Toto centrum je otevřené všem Evropanům, kteří chtějí Ukrajině pomoci.“

Zástupce vedoucího Mise Ukrajiny při EU **Serhij Tereško** k tomu dodal: „Rád bych poděkoval za vaši solidaritu s Ukrajinou i za usnesení EHSV k válce na Ukrajině a jejímu hospodářskému a sociálnímu dopadu. Děkujeme vám za podporu Platformy občanské společnosti EU-Ukrajina, díky níž se můžeme přibližovat Evropské unii. Poskytnutí těchto prostor je prvním krokem k zajištění trvalé přítomnosti Ukrajiny v evropských institucích.“

Vedoucí nevládní organizace Promote Ukraine **Marta Barandij** prohlásila: „Evropské instituce nám poskytly prostor k vyjádření. A nyní nám nabízejí prostor, abychom mohli provozovat svou činnost a spolupracovat s evropskou občanskou společností.“

Kanceláře a parkovací místa v budově B68 (rue de Trèves 74) a administrativní a logistická podpora (vybavení, tiskové a IT služby) budou využity ke koordinaci činnosti ukrajinské občanské společnosti. EHSV usnadňuje práci nevládní organizaci Promote Ukraine tím, že jí poskytuje bezpečné útočiště v srdci Evropy. (ab/ehp)

JAK TO VIDÍ ?LENOVÉ EHSV

Bezprecedentní vlna obětavé pomoci ukrajinským občanům

„Ihned po vypuknutí války se zvedla bezprecedentní vlna obětavé pomoci ukrajinským občanům, která je zcela mimořádným příkladem lidské solidarity, svornosti a nezištnosti. Naši členové a jejich organizace vyvinuli obrovskou aktivitu a s plným nasazením pomáhají ukrajinským uprchlíkům.“

Místopředseda EHSV Cillian Lohan popisuje, jakým způsobem se občanská společnost vytrvale snaží pomáhat válkou zmítané Ukrajině.

Pomáháme Ukrajincům znovu normálně žít a přenést jejich hospodářskou činnost do Polska

Tomasz Wróblewski, člen EHSV, Polsko

Až tato válka skončí, nebudou již Evropu definovat zkušenosti druhé světové nebo studené války, ale vše, co se nyní děje v Ukrajině, a důsledky, které zatím nelze předvídat. Získané zkušenosti a ponaučení, která z nich vyvodíme, změní většinu našich dosavadních představ o světě.

Pro Polsko to již navždy bude historický státoporný okamžik. Při pohledu na miliony lidí prchajících před zlem jsme si uvědomili, jak křehký je náš svět. Dozvěděli jsme se ale i něco sami o sobě, když jsme ubytovali stovky tisíc cizích lidí v našich domovech. A to vše v nás zanechá stopu na dlouhá léta.

Někdy se hovoří o ukrajinizaci Polska, duchovní přeměně těchto dvou národů.

Dva miliony sedm set tisíc osob, které přišly do naší země, zde našlo obydlí a pomoc a jejich děti místa ve školách a školkách.

Všichni ti, které znám, i lidé, které náhodou potkávám na ulici nebo v obchodech, se nějak snaží pomoci. Každý svým vlastním způsobem. Ti nejodvážnější do Ukrajiny převážejí léky a ochranné vesty. Další tráví veškerý volný čas tím, že pomáhají přistěhovalcům vyplňovat dokumenty, zřizovat bankovní účty nebo hledat práci. Jiní na hranicích nepřetržitě vítají uprchlíky, kteří naše hranice překračují ve stále větším počtu.

Vaří, zařizují pro ně odvoz do jiných měst nebo zemí, distribuují stovky tisíc darovaných věcí – deky, batohy, plyšáky pro děti –, které na hranice proudí z celého světa.

My, členové podnikatelských organizací, můžeme pomáhat tam, kde můžeme být nejvíce užiteční. Pomáháme podnikatelům z Ukrajiny znovuvybudovat jejich firmy v Polsku, přesunout je ze zničených provozoven, obchodů, ambulancí a salonů krásy a zaměstnat v Polsku lidi, kteří často přišli o střechu nad hlavou, prostředky obživy a své blízké.

V centru Varšavy funguje kancelář pro ukrajinské podnikatelské organizace. Kromě kancelářského zázemí a administrativní pomoci jim pomáháme při hledání prostor pro firmy, které se rozhodnou přenést svoji hospodářskou činnost do Polska. Pro začátek jsme si pronajali několik desítek tisíc čtverečných metrů výrobní plochy. Díky laskavosti polských podniků v průmyslové části Varšavy získávají ukrajinští podnikatelé prostory zdarma. Platí pouze za vodu a odvoz odpadu.

Po téměř dvou měsících uprchlické krize nevznikl v Polsku ani jeden uprchlický tábor a ani jedno místo, kde by byla ohrožena lidská důstojnost nebo bezpečí.

Jak Ukrajina, tak Polsko nyní stojí před novou fází války. Lidem, kteří zde našli bezpečné útočiště, chceme vrátit jejich životy. Nemůžeme jim vrátit jejich zemi, ale tím, že jim dáme práci, jim můžeme alespoň poskytnout určitý pocit normality.

[?lenové EHSV dopravují na Ukrajinu humanitární pomoc](#)

Marcin Nowacki, člen EHSV, Polsko

8. března 2022 vyslal polský Svaz podnikatelů a zaměstnavatelů (ZPP), který v EHSV zastupují, spolu s nadací Fundacja Kulskich, v níž působí členka EHSV Małgorzata Bogusz, nevelký, ale rychlý

konvoj humanitární pomoci.

V onom týdnu jsme na Ukrajinu jeli už podruhé. Já, Małgorzata Bogusz a Tom Palmer, místopředseda organizace Atlas Network ze Spojených států, jsme se vydali do Lvova. Účelem naší výpravy bylo dodat na Ukrajinu léky a zdravotnické a hygienické potřeby. Se dvěma plně naloženými autobusy jsme dorazili na místo domluvené s ukrajinskými partnery, kteří tento materiál balí a rozvážejí tam, kde je nejvíce zapotřebí.

Na polsko-ukrajinské hranici stála dlouhá kolona aut a autobusů směřujících do Polska. Bohužel je nadále nutné evakuovat civilní obyvatelstvo, a to v čím dál větším počtu. K 10. březnu 2022 přijalo Polsko již více než 1,5 milionu Ukrajinců.

Cestou do Lvova jsme museli projet několika kontrolními stanovišti. To největší se nacházelo na vjezdu do města a hlídali ho vojáci. Vládl zde velmi čilý ruch a ulice byly plné lidí, kterých bylo o několik set tisíc více než obvykle. Lvov nyní funguje jako tranzitní a logistické centrum, z něhož putuje pomoc do centrální a východní části Ukrajiny. Na předměstí jsme se setkali s naším průvodcem, který nás zavedl do logistického střediska. Tam na nás čekala skupinka osob, které hned začaly s vykládkou. Veškerý náklad roztřídili a náležitě zaevidovali. Organizace byla perfektní. Po práci jsme měli ještě chvíli čas a mohli jsme si popovídat o současné situaci a o tom, co Ukrajinci potřebují nejnaléhavěji. Obyvatelé Lvova se ujali těch, kdo museli uprchnout z oblastí ostřelovaných Ruskem, a poskytují jim přístřeší, stravu a přepravu.

Ukrajínští partneři nám během tohoto pobytu vysvětlili, jaké kroky jsou podle nich nejdůležitější a co by jim pomohlo nejvíce. Pracovali jsme spolu každý den a jsem hrdý na to, že mohu jejich zprávu předat dál. Jejich doporučení a potřeby lze rozdělit do tří základních kategorií: politické, vojenské a civilní. K těm nejnaléhavějším patří:

- Jsou potřebné finanční prostředky a dodávky vojenského vybavení, o což se musí postarat vlády a velké podniky.
- Je nutné vyvíjet na Rusko a Bělorusko tlak a uvalit na obě země rozsáhlé a bolestné sankce, které nebudou moci obejít. Tyto sankce budou něco stát i nás, ale s tím se musíme smířit. Je rovněž nejvyšší čas přeorientovat naši energetickou politiku.

Vlády, organizace zaměstnavatelů i zaměstnanců a všechny složky občanské společnosti mohou konkrétně pomoci následujícím způsobem:

- Mohou dodávat zdravotnické vybavení.
- Mohou také dodávat další nezbytný materiál podle potřeb našich partnerů.
- Dále mohou pomáhat s evakuací rodin. Cestou z Ukrajiny jsme měli tu šanci vzít s sebou několik osob, které se snažily opustit zemi. Další možností je zapojit se do pomoci na hranici a zajišťovat dopravu do vnitrozemí.
- Mohou se ujmout rodin přicházejících do členských států EU a ubytovat je. Mohou podpořit země tohoto regionu tím, že uprchlíkům nabídnou střechu nad hlavou, například v nevyužívaných místnostech a neobydlených bytech. V Polsku již našlo útočiště více než 2,8 milionu válečných uprchlíků.
- Bylo by rovněž vhodné usnadnit hledání zaměstnání těm, kdo mohou a chtějí pracovat.

Rád bych zdůraznil, že současná uprchlická krize nemá v moderních dějinách Evropy obdoby. Chceme-li ji překonat, musíme zapojit občanskou společnost ve všech členských státech.

Přístřeší pro ukrajinské uprchlíky v Rumunsku

Ionuț Sibian, člen EHSV, Rumunsko

V Rumunsku několik organizací občanské společnosti, mezi jinými [FONSS](#), [Afterhills Association](#), [Parentis Association](#) a [Our Smile Group Association](#), spojilo síly se [správou města Iasi](#), kde provozují uprchlické centrum pro Ukrajince prchající před válkou.

Poslechněte si jeden z řady dojemných příběhů dneška, který mi vyprávěla kolegyně Mihaela Muntean.

Jako první z uprchlíků dorazila do [Centra humanitární a sociální pomoci pro uprchlíky CTR Nicolina Iasi](#) dvouměsíční Jovana – uzlíček tichý jako maminka, která ji přinesla v náruči, pobledlá po porodu v krytu a pochodu, který trval 21 dnů. Po nich přišel vysoký otec dítěte Roman, jeho matka a jeho dědeček ve věku 86 let. Z plného auta tak vystupují hned čtyři generace a pomalu se ubírají k recepci.

- Odkud jste přijeli?

- Charkov!

Hlas je zlomen bolestí, jako se mluví o vězení.

Neměli jsme ještě oficiálně otevřeno, zavolal mi však kolega z celnice s dotazem, zda bychom je mohli přijmout, a tak jsme je ubytovali na dvou podlažích, která tu máme pro zranitelné osoby.

Děvčátko se narodilo ve válečných podmínkách tři dny po jejich odchodu z domova. Jakou hrůzu musela ta maminka zažít... Roman pak nejspíše musel řešit mučivé dilema, zda jít do boje, nebo chránit tak početnou skupinu zranitelných blízkých.

Když vystoupili z auta obtěžkáni zavazadly, požádali jen o možnost ulehnout ke spánku. Po první noci mi vyprávěli, jaké u nás máme ticho... Jen ta maličká byla neklidná a slepoucí stařec se držel stranou a s nikým neprohodil ani slovo. Zažil válku už jako mladík. Opíraje se o hůl dnes nese břímě pokročilého věku a životní zkušenosti, kterou nelze odložit, jen ztěžka vláčel z lůžka na lůžko.

První den v centru se nesl ve znamení koupele a masáže pro Jovanku, kterou zajistil náš tým [Parentis](#). Vlastně jsme se všichni točili kolem nich. Nazítří ráno už byli odpočatější. Malá se za celou noc dokonce ani jednou neprobudila k nakrmení.

Následovalo několik klidných dní ve společnosti hovorné a sympatické babičky, diskrétní a milé maminky a rozkošného miminka. Roman se rychle pustil do práce pro ostatní uprchlíky a pomáhal, kde se dalo, snad ve snaze oplácet přízeň, již se jim dostalo. Prali jsme spolu, věšeli prádlo a vyprávěli si. Starý pán postupně roztál, začal odpovídat na pozdravy a vždy byl včas u stolu.

Tento klid po několika dnech narušil pokus Romanovy matky a manželky odjet s dcerkou do Belgie. Na letišti se zjistilo, že odcestovat může pouze matka. Manželka neměla biometrický pas.

Nechci si představovat, jak se cítila žena, která opouštěla syna, vnučku i svého otce. Jak skličující bylo spatřit Romana, který se vrátil s holčičkou v náruči. Nakonec našli způsob, jak zařídit cestu i pro mladou maminku i s miminkem. Zůstali pouze muži, tiší, skleslí a zahloubaní každý do svých myšlenek a bezmoci. I oni se však brzy znovu vydali na cestu. Za sebou nechali vzpomínky na uprchlíka, který se na čas stal kolegou, společně prožitou radost nás všech, když nám jednoho rána maminka řekla, že maličká se uklidnila a spala jako kotě, a zůstal nám i Romanův děkovaný lístek na rozloučenou, vyjadřující nekonečnou radost, že se mohli stát svědky zázraku jménem Jovana – dítěte, které trvalo na tom, že se narodí v době, kdy jiní umírají.

Ma?arsko: pomáhejme, jak m?žeme

Zsolt Kükedi, člen EHSV, Ma?arsko

Jako delegát zastupující organizaci na ochranu životního prostředí vím, že tváří v tvář lidské tragédii není příliš prostoru k úvahám o životním prostředí, a že lidé, kteří jsou bezprostředně konfrontováni s přílivem uprchlíků, oceňují i sebemenší náznak

zájmu, soucitu a nabídky byť minimální pomoci.

Díky své činnosti v oblasti regionálního rozvoje znám mnoho místních starostů a vedoucích představitelů žup, kteří dali po vypuknutí války své komunitní domy a společné prostory okamžitě a nezištně k dispozici uprchlíkům. Jedna z vesnic se sotva 700 obyvateli například přijala více než sto Ukrajinců. Od té doby jim zajišťuje potraviny, poskytuje střechu nad hlavou a pere oblečení. Bezprostředně po vypuknutí války, když jsem se vrátil domů z plenárního zasedání EHSV, jsem se obrátil na 18 členů místní správy, starosty a vedoucí představitelů žup ve východním Ma?arsku s dotazem, jaká je u nich situace a jak jim můžeme pomoci ze vzdálené Budapešti. Neměl jsem v úmyslu osobně spěchat na hranice, neboť v prvních dnech mohou být nadšení dobrovolníci při humanitární činnosti spíše překážkou než pomocí.

Z 18 osob, které jsem kontaktoval, mi odpovědělo devět. Ostatní zřejmě neměli čas číst e-maily nebo na ně odpovídat, což je v této situaci naprosto pochopitelné. Ti, kteří odpověděli, však uvedli, že pro ně byl můj dopis povzbuzením. Už samotná skutečnost, že jsme v duchu s nimi a že se na nás mohou obrátit, pro ně byla velmi pozitivním zjištěním. Někteří žádali o peníze, protože potřebovali příkrývky a čisticí prostředky. Jiní mě přesměrovali na místa, která shromažďovala žádosti o pomoc. Celkově však přislíbili, že dají vědět, pokud se situace stabilizuje a nebudou-li ji po finanční či personální stránce zvládat.

Zapojili jsme se rovněž do jiné formy pomoci: shromažďování zdravotnického materiálu a jeho zasílání osobám v nouzi, pro které byl v dané situaci nedostupný. Z pracoviště mé manželky jsme dodali stomické sáčky – to jsou speciální nádoby pro lidi, kteří nemohou kvůli poruše či onemocnění, jež postihuje některé části trávicího nebo močového ústrojí, vylučovat přirozenou cestou. Děje se tak proto přes vývod neboli stomii na určitém místě břišní stěny. Pacienti potřebují každý den nový sáček. Převaha těchto pro život nepostradatelných sáčků byla něco, co jsme nečekali. Naše životy jsou však dostatečně složité na to, abychom pochopili, že v dané situaci musíme přispívat i neobvyklými dary.

Na schůzích naší sekce v EHSV jsme diskutovali o ukrajinsko-ruské válce a jejím dopadu. Byl jsem požádán, abych pozval řečníka z bojiště a odborníka na jadernou energii, který by nám objasnil hrozbu, kterou představují ukrajinské jaderné elektrárny. Díky své práci v oblasti rozvojové pomoci mám na Ukrajině mnoho osobních známých. Podařilo se mi tak kontaktovat Serhije Prokopenka, mladého muže z Charkova, který je odborníkem na inovace a podnikání, poradcem a ekonomickým výzkumníkem. Spojil se s námi přímo z bojiště, z bunkru v Charkově, kde se ukrýval před bombardováním, jehož terčem se oblast krátce předtím stala. Protože internetové připojení bylo přerušeno, zastoupil ho ma?arský odborník na jadernou energetiku, jehož vystoupení následovalo. Dr. Zsolt Hetesi, vedoucí výzkumný pracovník na Národní univerzitě veřejné správy, se od roku 2005 věnuje výzkumu v oblasti životního prostředí, energetiky a udržitelnosti. Dříve, jako jeden z vedoucích představitelů výzkumné skupiny pro udržitelný rozvoj a zdroje, často upozorňoval na krizi způsobenou přelidněním a nadměrnou spotřebou zdrojů. Jako odborník na vyčerpávání zdrojů hovořil o situaci, zranitelnosti a možnosti případné jaderné katastrofy v kterékoli ze čtyř ukrajinských jaderných

elektráren. Publikum se nicméně snažil ujistit, že v tuto chvíli světa z těchto jaderných elektráren zřejmě nehrozí bezprostřední nebezpečí. Po jeho prezentaci následoval Serhij, z jehož příspěvku na nás dýchla realita války. Dostalo se mu bouřlivého potlesku. Členové sekce TEN mu vyjádřili své upřímné sympatie a jen stěží jsme se pak dokázali znovu soustředit na obvyklou práci.

I to vnímám jako humanitární úkol: spojit se s lidmi, kteří jsou izolováni válkou, a odložit náš zdánlivý pocit bezpečí, aby nás mohla zasáhnout tvrdá realita a pocítili jsme, že i my můžeme – byť na dálku – něco udělat.

Veřejná přednáška o historii Ukrajiny

Tatjana Babrauskienė, členka EHSV, Litva

Litevští pedagogové sledují s hlubokým zármutkem a nedůvěrou rozsáhlé a velmi agresivní vojenské operace, které v současné době provádí Rusko na Ukrajině. Přišli proto se zajímavou

iniciativou, jejímž smyslem je seznámit mladé lidi s dějinami Ukrajiny a přiblížit jim nejen historické události, ale i mýty, které je provázejí.

Je velmi důležité pochopit kořeny a příčiny této nejnovější vlny agrese, která nemá obdoby. Jednou z těchto příčin je i informační válka, v níž Rusko kombinuje prvky propagandy se šířením dezinformací a falešných zpráv o Ukrajině.

Litevský odborový svaz pracovníků ve školství a vědě (LŠMPS-LESTU) proto uspořádal v litevských školách kampaň, kterou se snaží proti této informační válce bojovat a podpořit Ukrajinu. 28. února jsme tak vyzvali učitele všech předmětů a ředitele vzdělávacích institucí, aby na podporu Ukrajiny uspořádali první přednášku a osvětlili pravdivou historii této země.

Místopředseda LŠMPS-LESTU **Audrius Jurgelevičius**, který je zároveň učitelem dějepisu, přiblížil na této veřejné přednášce historický vývoj Ukrajiny v uplynulém století a kořeny její státnosti. Přednášku jsme vysílali také živě na internetu, aby ji mohly sledovat všechny litevské školy.

Sledovali jsme tak tři cíle: Zaprvé jsme chtěli dokázat, že lidé žijící na Ukrajině, tedy Ukrajinci, nejsou Rusové, ale že jsou samostatným národem. Zadruhé jsme chtěli vysvětlit, že si Ukrajinci utvářejí svou vlastní historii a svůj vlastní stát, který nyní i sami řídí. Jelikož si jej tedy vytvořili sami, nejsou nikomu povinováni vděkem za to, že jim umožnil mít svůj vlastní stát. A jelikož tedy za to, že mají svůj stát, nikomu nic nedluží, nemá nikdo ani právo jim jej vzít. Třetím cílem této přednášky bylo poukázat na určité mýty, které se, když je řeč o historii Ukrajiny, někdy změňí ve lži.

Přednáška již byla přeložena do ruštiny, polštiny a angličtiny a za pomoci litevské diaspory a Mezinárodního úřadu pro vzdělávání se nám ji daří šířit dál po celém světě.

Připravili jsme rovněž nálepky a vyzvali žáky, aby si je na znamení podpory Ukrajiny vytiskli a během přednášky nalepili na viditelné místo. Kromě toho jsme je požádali, aby průběh přednášky zachytili na

fotografiích a ty nám pak poslali. Následně jsme tyto snímky poslali společně s prohlášením o podpoře a solidaritě našim partnerům z ukrajinské vzdělávací obce.

Je nesmírně důležité, abychom drželi spolu. Nesmíme dovolit, aby se dějiny přepisovaly.

Přednáška opatřená anglickými titulky je k dispozici na následující adrese:

<https://www.youtube.com/watch?v=G0lu8AM0o8c&t=17s>

Jak litevská občanská společnost mobilizuje své síly na pomoc Ukrajině?

Emilis Ruželė, člen EHSV, Litva

Do začátku března darovali Litevci na pomoc Ukrajině více než 12 milionů EUR. Konkrétně moje organizace - Fórum investorů -

věnovala

různým organizacím, které pomáhají Ukrajině, 1 000 EUR a naše členské společnosti jim věnovaly dalších více než 300 000 EUR.

Dobrovolnická organizace Stiprūs Kartu (Společně jsme silnější) pomáhá uprchlíkům z Ukrajiny zajistit dopravu, ubytování a další zdroje. Fórum investorů vyčlenilo na pomoc Ukrajině polovinu svých kanceláří ve Vilniusu a je připraveno zde ubytovat rodinu uprchlíků. Já sám jsem jim poskytl jeden pokoj ve svém bytě.

A rád bych také zmínil, že před ruskou ambasádou ve Vilniusu se každý den konají protestní demonstrace.

„Nechceme válku – chceme mír!“ požadovali lidé na demonstracích po celém Portugalsku

Fernando Manuel Maurício de Carvalho, člen EHSV

Navzdory vydatnému dešti se na lisabonském náměstí Largo de Camões konala 10. března veřejná demonstrace, jejíž účastníci odsoudili válku, sankce i ty, kteří profitují z prodeje zbraní nebo

válku zneužívají jen jako záminku k dalšímu zbrojení. Podobné demonstrace se přitom konaly i v dalších částech Portugalska.

V Lisabonu nesli protestující modré nebo bílé vlajky s ručně nakreslenou holubicí a heslem „mír“. „Zastavte válku a dejte šanci míru,“ skandovali účastníci této akce, na niž se svým projevem vystoupilo několik řečníků. Jedním z nich byl i João Coelho ze Všeobecné konfederace portugalských pracujících (CGTP-IN), jenž

odsoudil „válečné jestřáby“, kteří se v Evropě šikují, aby podpořili zbrojení, i ty, pro které je prodej zbraní jen zdrojem dalšího obohacení.

CGTP-IN vyjádřila svou solidaritu s pracovníky a všemi lidmi, kteří se stali obětí války, a to zejména na Ukrajině. V souladu se svými zásadami se tato konfederace vždy zasazovala o mír, odsuzovala válku jako takovou a zdůrazňovala, že každý válečný konflikt je nutné ukončit a usilovat o mír.

Vyzýváme k dialogu, který by vedl k mírovému řešení tohoto konfliktu. Válka není řešením. Máme obavy o pracovníky a vůbec o lidi na Ukrajině i v dalších zemích, protože jsou to v první řadě oni, na koho tato válka a ničení dolehne nejvíce.

Jsme přesvědčeni, že chceme-li se zasadit o mír, musíme se postavit proti militarismu a závodům ve zbrojení. Musíme trvat na mírovém řešení, které bude vycházet z dohod či mechanismů pro dialog založených na vzájemné důvěře, spolupráci a bezpečnosti zemí a národů v Evropě. Je proto nejvyšší čas ukončit pokračující vojenskou eskalaci.

Sankce válku nezastaví. Jejich ničivý dopad však pocítí pracovníci a lidé nejen přímo v dotčených zemích, ale i jinde. To se ukázalo již v případě sankcí, které byly uvaleny na země, jako je Irák, a jež vedly ke zhoršení životních podmínek a dalším důsledkům pro ostatní země. Proto je třeba okamžitě zakročit proti porušování práv, které ohrožuje životní podmínky pracovníků.

CGTP-IN zdůrazňuje, že uprchlíkům musíme poskytnout naši plnou podporu, přičemž musíme bojovat proti veškerým projevům rasismu a xenofobie. I nadále musíme organizovat humanitární pomoc, a snažit se tak pomoci lidem na Ukrajině i v sousedních zemích.

Ještě jednou bychom chtěli dát najevo naši solidaritu s národy, které se staly obětí války, a to zejména s lidmi a pracovníky na Ukrajině, ale i v Palestině a v Západní Sahaře, Jemenu, Somálsku, Sýrii či Afghánistánu. Zároveň zdůrazňujeme, že při hledání mírového řešení je zapotřebí postupovat v souladu s mezinárodním právem a v rámci OSN.

„Náš dům by měl být i jejich domem“

Poslechněte si, jak člen EHSV **Ionuț Sibian** popisuje nebývalou mobilizaci rumunské občanské společnosti ve prospěch ukrajinských uprchlíků, kteří hledají útočiště před válkou, a vyzývá občanskou společnost v celé Evropě, aby svým ukrajinským sousedům otevřela dveře: „Rádi bychom světu sdělili následující: náš dům v Bruselu by měl být i jejich domem. Jsme připraveni se postarat o své kolegy z Ukrajiny a poskytnout jim záchrannou síť, morální podporu a vše, co je potřeba.“

Evropská solidarita v praxi

Podívejte se, jak **Antje Gerstein** z Německa popisuje velmi konkrétní pomoc německé občanské společnosti ukrajinským uprchlíkům.

„Jsem hrdá na naši rychlou mobilizaci na podporu Ukrajiny, jejích obyvatel, podniků a občanské společnosti doprovázenou konkrétními činy. Několik německých maloobchodních a potravinářských podniků dodalo Ukrajině 4 000 tun potravin. Toto je názorná ukázka evropské solidarity.“

Španělsko: UGT daruje procentuální podíl ze svého rozpočtu na humanitární pomoc

Španělský člen EHSV Manuel García Salgado v této videonahrávce vyzývá k „míru, solidaritě a respektu“ a oznamuje, že se jeho odborová organizace zavázala pomoci Ukrajincům zasaženým válkou.

„Jménem největšího španělského odborového svazu Unión General de Trabajadores plně odsuzujeme invazi ozbrojených sil Vladimíra Putina na Ukrajinu. Nejde jen o útok na základní hodnoty Evropské unie, ale také o útok na civilní obyvatelstvo. Naléhavě vyzýváme k solidaritě a humanitární pomoci.“

Politická, hospodářská a strategická reakce na válku na Ukrajině?

Cinzia del Rio, členka EHSV, Itálie

Ruská invaze Ukrajiny změní geopolitické a hospodářské vztahy ve světě a zcela jistě mezi Ruskem a EU. Mezinárodní demokratické společenství a odborové hnutí ostře a důrazně odsoudily hrozivou vojenskou invazi, jejímiž oběťmi jsou civilisté a během níž v této zemi dochází k ničení měst a občanských a hospodářských struktur.

Vyjádřili jsme plnou podporu ukrajinskému lidu, uspořádali jsme demonstrace proti Putinovi a jeho nevyprovokované válce a prosazujeme zavedení přísných hospodářských sankcí proti Rusku, které by měly na tento režim vyvíjet tlak. I po měsíci a půl se stále dějí zvěrstva, humanitární koridory fungují obtížně, miliony ukrajinských občanů opustily svou zemi, aby našly útočiště v zemích EU, řada dalších byla vysídlena v rámci Ukrajiny a v jednání o příměří a mírovém procesu se nedosáhlo pokroku.

Organizace občanské společnosti, odborové svazy a nevládní organizace v celé EU, zejména v zemích sousedících s Ukrajinou, prokázaly svou bezpodmínečnou solidaritu tím, že uprchlíkům poskytují okamžitou pomoc, lékařskou péči, přístřeší, potraviny, oblečení a léky. Pro zajištění ochrany a práv těchto uprchlíků v EU měla zásadní význam [směrnice o dočasné ochraně](#), která jim pomohla zvládnout tuto mimořádnou situaci a co nejvíce se začlenit do naší společnosti. Kromě toho nesmíme zapomínat, že 80 % uprchlíků tvoří ženy a děti, které se poprvé setkaly s krutostí a násilím války, což pro ně bude mít trvalé psychologické následky. EU bude muset dbát na to, aby zajistila ochranu těchto zranitelných skupin a zabývala se také rizikem obchodování s lidmi a sexuálního vykořisťování.

Ruská invaze na Ukrajinu upevnila ukrajinskou národní identitu a geopolitické směřování této země k západním demokraciím. Rovněž urychlila zahájení procesu přistoupení k EU a znovu oživila silné vazby mezi EU a Spojenými státy. Dále posílila přítomnost NATO na ukrajinských hranicích a sjednotila země EU v jednomyslném odsouzení ruské invaze a brutální války. Avšak po prvním balíčku sankcí EU, do nichž byl nedávno zahrnut dovoz uhlí, v současnosti nelze dospět ke společnému rozhodnutí o zákazu dovozu, zejména zemního plynu a ropy, protože by to znamenalo, že by Evropa musela rychle hledat alternativní zdroje dodávek s cílem ukončit svou značnou hospodářskou závislost na Rusku. Prozatím k tomu však nejsme připraveni a potřebujeme jednomyslný souhlas evropských vlád. Dopad naprostého zákazu dovozu ruské energie na národní HDP by byl pro některé země drastický.

Po pandemické krizi by totiž došlo k tomu, že by řada podniků ukončila svou činnost a přišli bychom o pracovní místa. Úplné embargo na plyn a uhlovodíky si samozřejmě vyžádá určitý čas, ale tento cíl už byl stanoven a dosavadní hospodářské vztahy s Ruskem jsou navždy minulostí. V této souvislosti však EU nese odpovědnost za to, aby zachránila, co zbylo z ukrajinské ekonomiky, a zabránila tak dlouhotrvající katastrofě v příštích letech, a zahájila konkrétní dialog s Ukrajinou ohledně procesu přistoupení, aniž by to uškodilo stávajícímu procesu přistoupení zemí Západního Balkánu.

EU musí zavést kompenzační opatření, která umožní řešit negativní hospodářské a sociální následky tohoto konfliktu a souvisejících sankcí v našich zemích. Nelze ignorovat skutečnost, že sankce vůči Rusku ovlivní cíle EU v oblasti udržitelného rozvoje, na nichž jsme se dohodli současně s investicemi v rámci balíčku Next Generation EU. Musíme však na svých závazcích týkajících se ekologické a digitální transformace trvat a zajistit v Evropě lepší sociální rozměr.

Válka má rovněž závažné dopady na celosvětové a evropské dodávky potravin. V důsledku rostoucích cen se ještě více zhorší již tak obtížná situace evropských zemědělců a spotřebitelů. Musíme se zaměřit na opatření k zajištění potravin v EU, a to jak v krátkodobém horizontu po invazi, tak v dlouhodobějším horizontu. Prozatím bychom neměli podceňovat tvrdé důsledky války na dodávky potravin i v zemích mimo EU. Je třeba předejít nové sociální a hospodářské krizi, zabránit spekulacím s cenami potravin a ropy a zvážit opatření ke zdanění dodatečných zisků z takových spekulací.

Prioritou je však ukončit válku a nalézt způsob, jak docílit jednání a zahájit mírový proces. EU by se měla stát skutečným geopolitickým aktérem, který bude v tomto procesu plnit vedoucí roli, protože se jedná o její vlastní budoucnost. Čína a Turecko mají na těchto jednáních svůj politický a hospodářský zájem, nejsou však zastánci demokracie a dodržování základních lidských práv. Jedná se o zlom v historii EU, jehož politické, hospodářské a strategické následky ponese celý svět. EU musí převzít novou odpovědnost a dospět k silnější politické integraci, jelikož nemůžeme mít společný obranný systém bez společné zahraniční politiky a hlubší a soudržnější politické integrace. Posun k integrované obraně musí jít ruku v ruce s jasnou demokratickou kontrolou tohoto systému.

Riziko vypuknutí války v Evropě by mělo vlády EU přimět k tomu, aby v rámci Konference o budoucnosti Evropy usilovaly o jasný proces politické integrace.

Evropa musí hájit a chránit své hodnoty a nese zodpovědnost za zachování míru, který jsme v posledních sedmdesáti letech v Evropě dokázali zaručit.

Klíčový okamžik pro občanskou společnost v Evropě

Andris Gobiņš, člen EHSV, Lotyšsko

Každý z nás může přispět k rychlejší a udržitelnější svobodě. Zde je několik nápadů, jak toho dosáhnout. Vycházejí z mých zkušeností, jež jsem získal, když jsem vyrůstal v exilu v rodině uprchlíků, i během své současné práce v Lotyšsku.

1. Musíme pochopit, jaké máme cíle, a podle toho jednat.

Je to jasné: Čím dříve se Ukrajina zcela osvobodí od ruské okupace a teroru, tím méně bude vražd, znásilňování, mučení, utrpení a škod. A tím méně bude negativních dopadů na Evropu.

Musíme udělat vše, co se dá (ano, „vše, co se dá“), abychom pomohli Ukrajině vyhrát tuto válku proti teroru a zachránit budoucnost EU a Evropy. A ano, i my jako občanská společnost k tomu můžeme přispět prostřednictvím tlaku na naše činitele s rozhodovací pravomocí a diskusemi s nimi, jakož i díky lepším opatřením a pevnějším vazbám s organizacemi občanské společnosti.

2. K tomu, co by mohla občanská společnost chtít od svých vlád, patří:

- Žádat, aby byli politici aktivní (včetně těch, kteří jsou členy Vaší organizace nebo jejími přáteli). Je třeba dodat veškeré potřebné zbraně a vymáhat úplné a přísné sankce. Není zde prostor pro žádné ústupky. - Přesně to je třeba udělat.
- Zavést důrazná opatření pro omezení šíření falešných zpráv a pro boj proti nim a proti manipulaci. - Je nezbytná silnější reakce ze strany EU.
- Vytvořit pro Ukrajinu a členské státy na východní hranici EU mechanismus zabezpečující mír, obnovu a odolnost, a vybudovat tak nejstabilnější a nejlépe prosperující region na světě.

3. Mezi možná opatření v rámci občanské společnosti a v jejím zájmu patří:

- Bojkotovat veškerý dovoz z Ruska, a to včetně energií, i společnosti, které pokračují ve spolupráci s Ruskem nebo v Rusku, a nakupovat ukrajinské výrobky. - V tomto ohledu musíme být důslednější.
- Připojit se k neformální síti odborových organizací, které odmítají nakládat a vykládat ruské lodě apod., a k organizacím občanské společnosti, které spolupracují s Ukrajinou nebo pomáhají jejím uprchlíkům. - Budme aktivní ve všech těchto oblastech!
- Zařadit témata týkající se Ukrajiny a zvat zástupce ukrajinských organizací na všechny schůze Vašich organizací a sítí, jako to děláme my na schůzích sekcí EHSV a na našich plenárních zasedáních. - Pokračujme v této dobré práci.

Závěry: - Agresor, tedy Rusko, nesmí dosáhnout žádných zisků či prospěchu. EU bude mít největší prospěch z toho, stane-li se Ukrajina členským státem.

Jak jsme jasně uvedli v našem usnesení, EHSV „upozorňuje na skutečnost, že pro EU a mezinárodní společenství je nanejvýš důležité, aby nedošlo k posměnění hranic vojenskými prostředky a aby agresor nezískal žádné výhody. Musí být dodržována zásada právního státu, nikoli právo silnějšího. Ukrajina musí být v plné míře odškodněna.“ Cokoliv jiného by značně uškodilo EU i světovému míru a bylo by to spojeno s nepředstavitelně vysokými lidskými a finančními náklady.

Věřím, že se Ukrajina musí stát a také velmi brzy stane plnohodnotným členským státem EU. EU, jejíž součástí bude Ukrajina, bude nejen silnější, ale i lepší. Není žádných pochyb o dostatečné motivaci ke zbývajícím reformám, které je na Ukrajině třeba provést, ani o značném pozitivním vlivu na hodnoty a související politiky v EU.

V Lotyšsku mimochodem vedou organizace občanské společnosti iniciativu #UkraineSolidarity a #UkraineInTheEU, v jejímž rámci budou 9. května, na Den Evropy, sázet slunečnice. Akce se zúčastní také hlavní instituce EU a další subjekty, proto se prosím přidejte i Vy!

Redakce

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Na tomto vydání se podíleli

Amalia Tsoumani (at)
Agata Berdys (ab)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Thomas Kersten (tk)

Koordinace

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifí (ks)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)

Adresa

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EHSV info vychází devětkrát ročně u příležitosti plenárních zasedání Výboru. EHSV info je k dispozici ve 23 jazycích.

EHSV info není oficiální zprávou o činnosti EHSV. K tomuto účelu slouží Úřední věstník Evropské unie a jiné publikace Výboru.
Šíření je přípustné, pokud je uveden zdroj (EHSV info) a vydavateli je zaslán odkaz.

05/2022